

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2016-01-07
Besvaras senast
2016-01-20 kl. 12.00

Till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2015/16:571 Diagnosen endometrios

Diagnosen endometrios måste tas på allvar. I dag är ungefär var tionde svensk kvinna i fertil ålder drabbad av sjukdomen endometrios, och det tar i snitt åtta år att få diagnos för sjukdomen i Sverige. Det föranleder inte bara fysisk smärta utan för många drabbade även psykisk smärta. Att behöva vänta så länge kan i sin tur förvärra sjukdomen och leda till kronisk smärta.

Sjukdomen innebär att livmodersslemhinna finns på andra ställen än på insidan av livmodern. Oftast får man endometrios på äggstockarna eller i bukhinnan, men man kan också få det på andra ställen. Cellerna från slemhinnan kan infiltrera organ som tarmar och urinvägar och i sällsynta fall även lungor och hjärna. Även livmodersslemhinna utanför livmodern blöder vid mens och orsakar då en inflammation vilket kan skapa stor smärta. Endometrios kan även leda till att man får svårt att bli gravid.

Det finns ingen bot mot sjukdomen, men smärtan kan lindras genom olika behandlingar. Man kan få läkemedel som innehåller olika hormoner för att minska besvären, smärtlindrande läkemedel och ibland behövs även operationer. Det finns i dag två endometrioscenrum i Sverige, i Uppsala och i Stockholm. Det har gjorts försök att starta fler i andra delar av landet men försöken har lagts ned.

Bland annat har tidningen Expressen och redaktionen för *Vardagspuls* granskat förhållanden runt sjukdomen och avslöjat allvarliga missförhållanden. Hälso- och sjukvårdens brister på kunskap och resurser för dessa sjuka kvinnor kan orsaka stort lidande. Sverige ligger efter gällande vård av endometriosdrabbade i jämförelse med övriga europeiska länder. Förutom mänskligt lidande, stor smärta och enskilda svårigheter finns välfärdsutmaningar.

En kvinna med besvärlig endometrios kostar 90 000 kronor per år i sjukskrivning och vård, och för yngre kvinnor som söker mer vård ligger siffran på ca 140 000 kronor per år. Kvinnor med denna sjukdom har fyra gånger så hög sjukfrånvaro som friska. Över 200 000 kvinnor beräknas vara drabbade, och om snittet åtta år från behov till vård kvarstår kommer sjukskrivningskostnaderna fortsätta att öka.

Med anledning av detta frågar jag statsrådet Gabriel Wikström;

Hur avser regeringen och ansvarigt statsråd att stärka kvaliteten på vården för kvinnor som är drabbade av endometrios, och på vilket sätt ska oacceptabla väntetider om åtta år minskas betydligt?

.....

Cecilia Widegren (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors